

ҚЎРҚУВ САЛТАНАТИДА

ЎКИ ОТАМДАН ҚОЛГАН МЕРОС

БАЛИҚ ОВИ

Дам олиш кунини тирикчилик учун балиқ қадри...

ЛОФ

Парини шартта елкамга олиб, йўлга тушдим. Йўл юрсам ҳам мўл юриб...

Парини шартта елкамга олиб, йўлга тушдим. Йўл юрсам ҳам мўл юриб...

дарё бўйлариди йўқ қилинган тўқайнинг охири...

Парини ерга қўйдим, ўзимга келиб қарасам...

Уйимга чиқдим, эшикни очган хотин мени итариб...

Пари хохолоб кулди-да, «Пулсики, виски, чаңаб кетдим»...

Чақирдим, Жим, Бақирсам кўзини очмади. Икки пишани олиб уриштирган эдим...

Тошкентга келдим. Отдан тушиб, парини кўтариб...

Ясама сочи шифтга теккудай тип-тичка. Хотинни итариб...

Парини олиб кўчага чиқсам, аспалтда йўлбарсинг ўлиги...

Кўзимни шартта юмиб, бор кучим билан ўзимни ичарига урдим...

Ишонмасангиз уйимга келинг, биласиз. Эшикни очган хотинимнинг...

Ақбар ЮНУСОВ

БОШҚАЛАРДА ҚАНДАЙЛИГИНИ БИЛМАДИМУ...

Аммо отамдан қолган меросни сақлаш учун йзув столнинг бир галлади дипломат Сайд Ахрорий...

Биз учинчиси, тўртинчиси синфда ўқиган вақтларимиз. Ўша чоқларда мактабда бизга ўқидиларди...

бизнинг мактабдан қайтишимизни кутишди.

МАХАЛЛАМИЗ КЕКСАЛАРИНИНГ ўзаро гапларидан мамлакатда қандайдир...

Вақт шундай қалтиб эдики, одамлар уйда китоб сақлашга қўриқшарди.

Аммо, қирқ йил қирқин бўлса ажал етган ўлади, деганларидек ўша қатогон йиллардан нималардир...

Дадамни соғиниб дийдорини кўргим келганида галадонини очиб...

Иноғомов, Давлат Ризаев, Фитрат, Абдувоҳид Бурҳон, Абдулла Алавий, Ғозий Юнус...

Этиборингизни яна бир сувраатга қаратмоқчиман. Орқасига лотин ҳарфлари билан «Изчилар тўдаси»...

Аваллига мен «изчи» сўзини «ишчи» бўлса керак, хато ёзилган, деб ўйлар эдим.

БУНЁДНИНГ ЖАВОБИ

Бунёд кўчадан келар, Қўллар орақсада. — Қотгонгиз қани, ўғлим? — Арқингиз ёқсада.

— Ўйласалар майлига, Лекин оқиб кетса-чи? Ярин йилнинг ичиди Нўротиди нечаси! — Ташвишланманг, ойишжон.

Борамиз уйда. Меҳмонга ҳам борамиз уйда ҳаммаюзи — Дадам, ойим, мен, укам, Тоғам, аммамиз.

УКАМНИНГ МАШИНАСИ

Уйимизда иккита машинамиз бор. Бирини ранги қиз-қизил Бириси зангор.

«ТИЛЛА ТИШ»

— Тилла тишинг ўзингга Ярашибди, Алишер. Уни қачон қўйдирдинг? Мен ҳам бўлай, сўзлаб бер?

БОЛАНИНГ ТИЛИ ШИРИН

— Салимжон сиқоч неча йил яшайди? — Бу мушукка борлиқ. — Уғлим, бор авани бер...

— Қандай яхши, энди ўзимни ўзим лаб юрар-канман-да. — Синфдошнинг Ота-онаси...

ХАНДАЛАР

— Доктор, ўрилчам бензин ичиб қўйибди! — Оловга яқин юрмасини. Хотин: — Ким билан бунчалик кўп ичдингиз?

Рассом А. ҲАКИМОВ

ҲАФТАЛИКНИНГ НАВБАТДАГИ СОНИ 26 НОЯБРДА ЧИҚАДИ.

қадар тақриб эса борми, унда маҳаннамнинг ўзгисидеясини. Бизнинг болалик чоғимизда Хадрада кашукларнинг осиб олиб қайқириб юрадиганларнинг...

Отадан олтиш йил ўтган, отамнинг фониали тақдирдан хабар топдим. Ушанда Самарқанддан Тошкентга кўчган чоғимизда оссий ўқитилариди китоб ва журналлариди китоб ва журналлариди...

Ҳар кун шу аҳво. Қариялар қўлда газета билан

Муассис: «ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САЊЪАТИ» ҲАФТАЛИГИ ИЖОДИЙ ЖАМОАСИ

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САЊЪАТИ. Манзилноҳумиз: Тошкент-700083, Мотбуотчилар кўчаси, 32.

Бош муҳаррир Аҳмаджон МЕЛИБОВ. Таҳрир хайъати: Мурод АБДУЛЛАЕВ (ижтимоий ҳаёт бўлими мудири), Ойил ЕЎУБОВ, Ангурали ЖўРАЕВ (санъат бўлими мудири)...

1956 йил 4 январдан наһр этила бошлаган ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Издат СУЛТОН

МУНАВВАР ВА БУНЁДЖОР ДИЛЛАР ЭЪТИҚОДИ

УШБУ САТРАП МУАЛЛИФИ АЛЛИФИ... БИЗ ТАРИХИМИЗГА «Машойх» ва «авлиё» номи билан кўрган буюк шахсларга муносабатимиз...

Сира унутмаслик керакки, машойх ва авлиё таълимотида, қиёфасида халқларимизнинг ҳаёт, инсон ва ахлоқ ҳақидаги энг олий орзулари мужассамлашган...

Демак, кенг оммани буюк Баховуддин Нақшбанд таълимотининг тарихи ва моҳияти билан баҳоли қўларат таълими керак...

Биз бугун нақшбандия тариқати борасида имамия билган бўлсак, унинг «қизилмай-томизмай» ҳалимига эътиборини ҳавола этишимиз керак...

Бизнингча, чуқур ҳатодир. Бундай файласуфлар бизнинг жамиятимизда диний эътиқод озолишига қарши...

Асарлардан бери ижтимоий ҳаёт ва тафаккурда қўлдан-қўлга ўзгаришлар бўлган қарамай, бизнинг асрийимиз бошида ҳам халқимизнинг доно фарзандлари нақшбандия тариқатини эътиборда тутилган...

Шуни ҳам алоҳида уқдириш керакки, ақидани парастик ва мутаассибликнинг бугунги ҳаёти ва тарихида Президентимиз томонидан айрилган сўзларнинг қаттиқ аҳамияти бор...

Нақшбандия тариқатининг, ундаги ахлоқий таълимнинг бугунги ижобий аҳамияти ҳақида гапирганда, динга асосланган ахлоқий жамият ва шахс ҳаётида жилавланиш, шахснинг гайриниссоний интишларига тўсқин бўлиш қобилияти ҳам эътиборга олиниши керак...

ДИНИЙ АХЛОҚНИНГ РИВОЖИДА юқори босқич бўлган нақшбандия тариқати тарихидошчилигини рад қилди, ҳаётини бунёд ва оқибат эътиборида қўйди...

тида майдонга келиб, аввал халқларимизни гафлат уйқусидан уйғотиб, мустамлака зулмидан озод бўлишига ва кейинроқ мамлакатини ҳалол ва оқибат меҳнат билан оқибат эътиборида қўйди...

«Дружба народов» адабий-ижтимоий ойнаси Москвада чиқиб турган нашрлар орасида нуфузли журналлардан ҳисобланади. Мазкур журнал эсимасига турли миллат ва эллик вакиллариини адабий-нақшбандия ютуқларини кенг тарғиб қилиш, оммалаштириш, муайян халқ миллий маданияти бойлиқларини кўшиш халқларга манзур эътибор, адабий мерос мутаассибини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ноҳар асарларини тўплаш ва нашр этириш, энг муҳими, шу йўл билан халқларнинг ўзаро маданий алоқаларини мустаҳкамлаш, миллий адабиётлар, қадим соҳиблари ўртасидаги ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

Сўнги 4-5 йил мобайнида юз берган ижтимоий-сиёсий оқибатлар, хусусан, иқтисодий эътибори иқтидор тўғрисида муайян халқ миллий маданияти ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

«Рашоқ» муаллифи Умар Шайх ҳақида Хожа Ахрор тўғрисида муҳим бир гапирган эътибор: «Шайх Умар ўзларининг фарзандларини Хожа Ахрорга айтув эрдиларини: «Е Тахур, мулло бўлма, шайх бўлма, сўфий бўлма, у бўлма, бу бўлма, мусулмон бўлма»...

«Девон» ҳазрат Ясавийнинг кириш қисмида биз ўқиймиз: «Хожа Ясавий андоқ айтаётганларини, биздин сўнгра муров (мунофиқ — И. С.) шайхлар лайд бўлганки, иблис лаяин алардин сабоқ олғай (улар) халқларга муҳиб бўлғай (даҳшат солади, уларни кўриқтирад — И. С.) У шайхларнинг мурдидардин тама қилғайлар»...

«Дружба народов» журналининг беш муҳаррири В. Печу мазкур нашр оқибатда турган долзарб вазифалар, мазкур муаммолар хусусида сўз юртиди: — Бундай юқори савиядаги дўстона дипломатик мулоқот, журналистик таърихияда тарихида илк бор бўлган...

АДИБЛАР — Е. ХУЖАМБЕРДИЕВ ВА Д. НУРИИ

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК УМИДИ

Ўзбекистон Республикасининг Россия Федерациясидаги элчихонаси раҳбарияти сўнгги вақтларда йирик тадбирларни амалга ошираётган. Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувлар ана шундай жонли мулоқотлар сирасига киради...

«Дружба народов» адабий-ижтимоий ойнаси Москвада чиқиб турган нашрлар орасида нуфузли журналлардан ҳисобланади. Мазкур журнал эсимасига турли миллат ва эллик вакиллариини адабий-нақшбандия ютуқларини кенг тарғиб қилиш, оммалаштириш, муайян халқ миллий маданияти бойлиқларини кўшиш халқларга манзур эътибор, адабий мерос мутаассибини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ноҳар асарларини тўплаш ва нашр этириш, энг муҳими, шу йўл билан халқларнинг ўзаро маданий алоқаларини мустаҳкамлаш, миллий адабиётлар, қадим соҳиблари ўртасидаги ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

Сўнги 4-5 йил мобайнида юз берган ижтимоий-сиёсий оқибатлар, хусусан, иқтисодий эътибори иқтидор тўғрисида муайян халқ миллий маданияти ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

«Рашоқ» муаллифи Умар Шайх ҳақида Хожа Ахрор тўғрисида муҳим бир гапирган эътибор: «Шайх Умар ўзларининг фарзандларини Хожа Ахрорга айтув эрдиларини: «Е Тахур, мулло бўлма, шайх бўлма, сўфий бўлма, у бўлма, бу бўлма, мусулмон бўлма»...

«Девон» ҳазрат Ясавийнинг кириш қисмида биз ўқиймиз: «Хожа Ясавий андоқ айтаётганларини, биздин сўнгра муров (мунофиқ — И. С.) шайхлар лайд бўлганки, иблис лаяин алардин сабоқ олғай (улар) халқларга муҳиб бўлғай (даҳшат солади, уларни кўриқтирад — И. С.) У шайхларнинг мурдидардин тама қилғайлар»...

«Дружба народов» журналининг беш муҳаррири В. Печу мазкур нашр оқибатда турган долзарб вазифалар, мазкур муаммолар хусусида сўз юртиди: — Бундай юқори савиядаги дўстона дипломатик мулоқот, журналистик таърихияда тарихида илк бор бўлган...

«Дружба народов» адабий-ижтимоий ойнаси Москвада чиқиб турган нашрлар орасида нуфузли журналлардан ҳисобланади. Мазкур журнал эсимасига турли миллат ва эллик вакиллариини адабий-нақшбандия ютуқларини кенг тарғиб қилиш, оммалаштириш, муайян халқ миллий маданияти бойлиқларини кўшиш халқларга манзур эътибор, адабий мерос мутаассибини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ноҳар асарларини тўплаш ва нашр этириш, энг муҳими, шу йўл билан халқларнинг ўзаро маданий алоқаларини мустаҳкамлаш, миллий адабиётлар, қадим соҳиблари ўртасидаги ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

«Дружба народов» адабий-ижтимоий ойнаси Москвада чиқиб турган нашрлар орасида нуфузли журналлардан ҳисобланади. Мазкур журнал эсимасига турли миллат ва эллик вакиллариини адабий-нақшбандия ютуқларини кенг тарғиб қилиш, оммалаштириш, муайян халқ миллий маданияти бойлиқларини кўшиш халқларга манзур эътибор, адабий мерос мутаассибини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, ноҳар асарларини тўплаш ва нашр этириш, энг муҳими, шу йўл билан халқларнинг ўзаро маданий алоқаларини мустаҳкамлаш, миллий адабиётлар, қадим соҳиблари ўртасидаги ижодий ҳамкорлиқни ривожлантириш каби муҳим вазифаларни олган...

Рамз БОБОЖОН, Ўзбекистон халқ шoirи

ТИЛАГИМ

Фалокат қош-қовоқ орасидадир, Бир лаҳза амри-ла топади қарор.

Юрагим овчидай ишқ саҳросида Охуни тутолмай ҳамон овора...

ЛАВҲА

Йўллар аста қоронгулади, Тарк этгандай табассумини...

Ит итлигин қилди-ю, аммо Эсга солди кимнидир ноғоҳ:

Тишин қайраб, кўзи олайиб, Думин қисиб, турганча турди.

ДУСТЛАРНИ КУТДИМ ТОНГДАН

Бог ошдим, баҳор ошдим, Ёш эдим, қайнаб-тошдим,

Йўлни танимай қолдим, Балки, қаридим, толдим.

Буш келмадим ҳеч кимга, Дардни ютдим ичимга...

Мақтансам-мақтанмасам, Ишондим ўз кучимга.

Емонни олиб урдим, Яхшини яхши кўрдим, Қўл қовуштириб, эшик —

Дўстларни кутдим тонгдан, Келаверди ҳар ёндан, Кексалик гаштин сурдим,

САНЪАТ МАЛИКАСИ

«Юсуф ва Зулайҳо» музикали драма-сида Зулайҳо роляни яхро этган Зулайҳо Бойхонова шайнига

Зулайҳо севгиси ўтли бир севги, Наҳот, учқундан ёнмас юрак!

Сен ёндинг, мен ёндим, ёнди еру кўк, Ёнмаган юраклар қолди армонда...

Сенинг қўшиқларинг, сенинг куйларинг, Қоялар оралаб оққан бир дарё...

Сенга, эй азизим, тилайман оқ йўл, Холбуки, санъатнинг йўллари қалтис...

Сен нозик, бокира бўлсан ҳам, аммо, Вужудингда ўт бор, куч бор, шиддат бор!

Таажуб. Иккиси икки тан, бир жон, Бири оқ саройда, бошқа бирови —

Зулайҳо шухрати йилларга татир, Машҳур овозларга ҳамоҳанг ва жүр.

Зулайҳо! Зулайҳо! Узоқ-узоқдан Янграб келади Юсуф ниқоси...

БАЛКИ

Негадир, азизим, кўнглим қоронгу, Узим ҳам билмайман бу сир-асорни?

Қўрлсам, кошқийди, ўша бадқорни...

гўёки, талмовсирайман, Фаҳмига етсам ҳам, етмаган бўлиб...

Сўрама, севилдим? Сўрама мендан! Сўрама, ўзинга ойдийдай аён...

СЎРАМА

Кимдир ҳавас қилар, кимдир ҳасадгўй, Ҳасадгўй олдида тийгил тилингни.

Мендан сўрасинлар сенинг ёшингни, Билмаганлар, майли, билмасдан ўтсин!

МУҲАББАТИМ СЕНДА

Сени хаёл этсам, ҳаё босади, Кексалигим эсга тушгандай ноғоҳ.

Ижобат топмаса эзгу тилагим, Сендан ўпкаламай, кимдан ўпкалай?! Муҳаббатим сенда, сенда юрагим,

ЎЗГАЛАРГА АЙТМА

Мендан сўрасинлар сенинг ёшингни, Билмаганлар, майли, билмасдан ўтсин!

Ўзгаларга айтма, айта кўрма ҳеч, Мендан сўрасинлар сенинг ёшингни.

НАҲОТКИ

Наҳотки, қалб қўри сўнмоғи керак?! Йўқ!

Йўқ, олло берган асли ёшимини Ҳали яшамадим мисоли гўдак.

Ҳали умрим тори тарангдир, таранг... Ҳали пардалари бўшаганча йўқ!

Тамара ХУММАМАТОВА

АРМОН, КЎЗЛАРИНГНИ ТИКМАГИН МЕНГА...

Шафқатнинг кўксига тошларинг отиб, Утида ёндирар жонимни қайгу.

Абдукарим ИСЛОМ

СОҒИНИШ

Табиат баҳорни соғинганидай, Кечалар наҳорни соғинганидай,

Гоҳ намли, гоҳида туманил кўзим, Ўзимга бегона қабиман ўзим.

Қайрилиб қарасам, йўлим — йўқотиш, Соғим йўқотишдир, сўлим — йўқотиш.

Виждоним олдида қилсам шарҳи ҳол: Айрилиқ бор жойда йўқ экан иқбол.

Кўксим қалқар ҳаяжонлардан, Потраб илдиқ отади диллар.

Ҳали тили чиқмаган замин — Чақалоқда ажиб гувраниш.

Урилади сабзис шаҳд-ла Кўзларимга яшил шаббода.

Чақмоқ ноғоҳ кўзимга ўйди Вақт тасвирин онийлигини.

Елгонлардан зада қуларни кўриб, Кўзларим оғриқдан инграб толасан...

Армон, кўзларингни тикмагин менга, Ниғоҳинг етмас жой топаман бир кун.

Азобнинг қўшлари тинмай чўқийди, Кўнглиминг осмондай кенг даласини.

Капалакдай унутиб кўйдим Бу дунёнинг фойиллигини...

Жабр торган кўнглим, ғам торган кўнглим,

Хўрлик ботқоғига хўп ботган кўнглим. Сўнги томирингда боримди жонинг?

Бахтли гадо каби дардинг ичингда, Кўз ёш сепдилар ёнган ўзингда,

Қон-ёшда ювилиб покландингни сен? Имонинг қошида оқландингни сен?

ЧОЛЛАР

— Қани, эсон-омон бормисан, тенгдош? Энди ғаниматдур бизларга дийдор.

— Баҳарнав юрибмиз, тупроқдан ташида, Кузакда кампирни ерга қўйганман.

Олиша-олиша Сўз билан Кўнишдим мен қайғуга — бахтга.

СЕН БУЛАРНИНГ ҲАММАСИ беъанъи гап дейсан, лекин қаллагини бир шилтаиб кўр, хўп, тобутингни ким кўтаради?

бермагингда ҳам хафа бўлмаганман. Дўстлик ҳурмати, менга ишонган бўлсанг, ишончинг оқлаганман.

бақирибди ва мол аччиғида юраги ёрилди ўлибди. Энди айт-чи: бу сармадхелик бой яшайдан мақсад нима эканлигини ҳақида ўйлаб кўраманми ва ўз-ўзидан «Тобутини ким кўтаради?» деб сўраганими?

бу райтабийи маросимга — ним ҳайрат, ким қизқиниш, ким ачиниш билан қарайди... Нима десанг де, гарчи мен қирқ ёлгончи ланқаб билан яхши обрў орттирмаган бўлсам-да

пачалар қаторида яна бири пайдо бўлади. Шу дақиқадан янги тепачага қараб кимдир ўз бурчининг ўтаб бўлгандек оғир нафас олади.

ТОБУТИМИНИ КИМ КЎТАРАДИ?

ХИКОЯ

бийи маросимни ким иширинча, ким ошқора ҳайрат аралаш кузатади. Нега ҳайратга тушади дейсанми? Ахир Сармадхел Сармадхел бўлгандан бери тобутини аралада олиб борганини ким кўрибди дейсан.

бошқаларнинг фарзандлик бўлишига ерданлашиб ўзи безбаранд қолган Сармадхелининг бош доиси — қалнини арара ортдан юрган кўни дардларини айтиб, дод солиб йиғлайди.

бошлаб, уни таёқ билан уриб «сеи — эшаксан!» деб тақорлайверган, оқибатда бу жонивор эшакка айланган.

Ана шундай, қишлоқ оқсоқоли одамлардан марҳум Холдор қандай одам эди деб сўраганида ҳамма бирдан саросимага тушиб қолди ва марҳумнинг қандай одамлигини билмаслигини, бу ҳақда ўйлаб ҳам кўрмаганини тан оладилар.

